

ข่าวคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สภาผู้แทนราษฎร

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๒๖๘๐ โทรสาร ๐๒ ๒๔๔ ๒๖๗๙ E-mail agri25.cmt@gmail.com

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา เกียกกาย คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในงานประมง โดยเชิญกรมประมง กรมการจัดหางาน และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เข้าร่วมประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในงานประมง

กรมประมง ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลและขึ้นทะเบียนแรงงานในภาคการประมง พบว่า มีแรงงานขึ้นทะเบียนจำนวน ๑๕๕,๖๖๙ คน โดยได้จัดทำหนังสือคนประจำเรือ (Seabook) ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๙๐,๗๖๒ คน ซึ่งมีทั้งแรงงานเมียนมาร์ กัมพูชา และลาว แต่มีแรงงานที่ออกทำการประมงจริงทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวประมาณ ๖๔,๘๙๖ คน อย่างไรก็ตาม สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยแจ้งว่ายังขาดแคลนแรงงานประมงอีกประมาณ ๔๐,๐๐๐ คน ดังนั้น กรมประมงจึงได้มีหนังสือถึงกระทรวงแรงงานเพื่อเปิดใช้มาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีพิเศษ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๒ รอบ ๆ ละ ๓ เดือน ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวอยู่ระหว่างการยกร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๗ ของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการแนวทางการคุ้มครองสิทธิแรงงานประมง ผ่านการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ในประเด็นดังต่อไปนี้ เช่น เรื่องการเพิ่มอัตราโทษการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด การจ่ายค่าจ้างผ่านบัญชีธนาคารโดยนายจ้างเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการโอน การให้พนักงานตรวจตำแหน่งงานมีอำนาจดำเนินการเปรียบเทียบนายจ้างผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย และการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามนำเรือออกทำการประมงในกรณีที่เจ้าของเรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการทำงาน ซึ่งมีสภาพปัญหาพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานคือ เรื่องการเดินทางไปตรวจเรือซึ่งมีระยะทางไกลและเข้าถึงลำบาก ปัญหาเกี่ยวกับช่วงเวลาในการปฏิบัติงานซึ่งพนักงานตรวจแรงงานต้องเข้าตรวจเรือตลอด ๒๔ ชั่วโมง

กรมการจัดหางาน ได้จัดทำข้อมูลสถิติจำนวนแรงงานประมง พบว่า แรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเลที่ได้รับอนุญาต มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๓,๓๒๔ คน จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าวตามระบบ MOU จำนวน ๗,๓๕๗ คน แรงงานต่างด้าวซึ่งได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔๕,๙๖๗ คน แต่จำนวนแรงงานต่างด้าวยังมีไม่เพียงพอ เนื่องจากสภาพงานมีลักษณะยากลำบาก เสี่ยงอันตราย และสภาพพจน์ทางลบของแรงงานประมง โดยมีมาตรการนำเข้าแรงงานทดแทนจากบังคลาเทศและเวียดนาม รวมถึงการหาแรงงานไทยในกลุ่มผู้พันโทเข้ามาทดแทน ทั้งนี้ กรมการจัดหางานเห็นชอบกับกรอบการดำเนินการขึ้นทะเบียนแรงงานตามมาตรา ๘๓ โดยแรงงานต่างด้าวต้องถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางและเข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมาย ในส่วนของการนำเข้าแรงงานประมงตามระบบ MOU เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านค่าดำเนินการและระยะเวลาการดำเนินการที่สูงกว่าการดำเนินการตามมาตรา ๘๓

ข่าวคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สภาผู้แทนราษฎร

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๒๖๘๐ โทรสาร ๐๒ ๒๔๔ ๒๖๗๙ E-mail agri25.cmt@gmail.com

จึงควรหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าวให้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่กระชับและค่าใช้จ่ายถูกลง อีกทั้งควรส่งเสริมให้แรงงานประมงได้รับอัตราค่าจ้างที่สูงขึ้นและมีสวัสดิการที่เหมาะสมเพื่อดึงดูดแรงงานมากยิ่งขึ้น และสนับสนุนการใช้เครื่องมือทุ่นแรงและเทคโนโลยีเพื่อลดการใช้กำลังแรงงานประมง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดแนวทางแก้ไขให้แรงงานสามารถได้รับค่าจ้างรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยปัจจุบันกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้กำหนดให้แรงงานที่มีความประสงค์เบิกค่าจ้างล่วงหน้า สามารถเบิกค่าจ้างก่อนได้ร้อยละ ๓๐

๑.๒ กำหนดการขยายอายุขั้นต่ำของแรงงานประมงเพื่อให้มีแรงงานรุ่นใหม่ทดแทนปัญหาการขาดแคลนแรงงานประมงได้มากขึ้น โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างแก้ไขกฎหมายกำหนดให้ผู้มีอายุ ๑๖ ปีขึ้นไป ไปฝึกงานในเรือประมงเพื่อให้สามารถเรียนรู้การประกอบอาชีพประมงได้ โดยมีข้อแม้ว่าผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปีขึ้นไป จะต้องเป็นญาติของเจ้าของเรือหรือไตเรือ่นั้น โดยมีเอกสารรับรองความสัมพันธ์ทางครอบครัว

๒. กรมการจัดหางาน ควรพิจารณาจัดหาแรงงานต่างด้าวให้เพียงพอกับความต้องการของภาคประมง โดยกำหนดขั้นตอนการนำเข้าแรงงานประมงโดยระบบ MOU ให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นและค่าดำเนินการที่ถูกกลง โดยคำนึงถึงระบบคัดกรองแรงงานที่มีคุณภาพ รวมถึงเจรจาหรือกับประเทศต้นทางที่นำเข้าแรงงานประมงให้มีขั้นตอนสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๓. กรมประมง ควรจัดหาเงินทุนเพื่อพัฒนาการวิจัยตลอดจนผลักดันให้เกิดการผลิตเครื่องจักร เครื่องมือ หรือนวัตกรรม และเทคโนโลยี สำหรับการประมงทะเล โดยประสานสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย หรือภาคเอกชน เพื่อลดการพึ่งพาแรงงานประมง

๔. คณะกรรมการเห็นด้วยกับการดำเนินงานของกรมประมงในการดำเนินการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราช

กำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากช่วยลดขั้นตอนการจัดหาแรงงานประมง อีกทั้งทำให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าสู่ระบบแรงงานประมงได้ง่ายยิ่งขึ้น

